

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Fitch για Ελλάδα: Οι εκλογές δεν είναι εμπόδιο σε μια αναβάθμιση, αλλά δεν θα έρθει σύντομα

Οι εκλογές δεν αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα για τη μεταβολή της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας, όμως το γεγονός ότι οι προοπτικές της αξιολόγησης είναι αυτή τη στιγμή σταθερές, σημαίνει ότι μια αναβάθμιση δεν θα συμβεί σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα. Αυτή ήταν η απάντηση του Alex Muscatelli, του αναλυτή που καλύπτει την Ελλάδα για λογαριασμό της Fitch, σε ερώτηση που έθεσε το MR κατά τη διάρκεια webinar του οίκου αξιολόγησης, σχετικά με τον στόχο της Αθήνας για ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας μέσα στο 2023.

Όπως τόνισε ο αναλυτής, υπάρχει ευρεία δέσμευση στη συνετή δημοσιονομική πολιτική ανάμεσα στα βασικά πολιτικά κόμματα.

Στο πλαίσιο αυτό, επεσήμανε πως παρότι οι εκλογές φέρνουν κάποια αβεβαιότητα στο μέτωπο των πολιτικών, εντούτοις αυτό που κυρίως θέλει να δει η Fitch για να προχωρήσει στην αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας είναι μία βεβαιότητα ότι ο δείκτης του χρέους ως προς το ΑΕΠ βρίσκεται σε πτωτική τροχιά.

Το 2022 ήταν μία ειδική χρονιά, καθώς η υψηλή ανάπτυξη έφερε τη μείωση του χρέους, όμως στο μέλλον, τα πρωτογενή πλεονάσματα θα πρέπει να παίζουν σημαντικότερο ρόλο στη διαδικασία αυτή, τόνισε ο Muscatelli.

Και πρόσθεσε ότι ένας σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει την άποψη της Fitch για την ελληνική αξιολόγηση είναι και οι προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας. Στο πλαίσιο του διεθνούς περιβάλλοντος, ο αναλυτής δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο μιας τεχνικής ύφεσης (δύο συνεχόμενα τρίμηνα αρνητικής ανάπτυξης) στην Ελλάδα μέσα στο 2023, όμως έσπευσε να επισημάνει ότι κάτι τέτοιο δεν θα είναι τόσο σημαντικό όσο η γενικότερη εικόνα της οικονομικής επιβράδυνσης που έχει σχηματίσει ο οίκος. Σύμφωνα με την άποψή του, η οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα θα εμφανίσει στασιμότητα έως τα μέσα του έτους και στη συνέχεια θα είναι αξιοπρεπής για το δεύτερο εξάμηνο του 2023 και το 2024.

Ειδικότερα, ο Muscatelli περιμένει ασθενή ανάπτυξη της τάξης του 0,9% φέτος, με αισθητή επιτάχυνση στο 2,3% για το 2024. Παρότι ο οίκος αξιολόγησης χαρακτηρίζει περιορισμένες τις προοπτικές για ισχυρή ανάπτυξη βραχυπρόθεσμα, εντούτοις εκτιμά ότι τα ευρωπαϊκά κονδύλια θα στηρίξουν την ανάπτυξη, καθώς η κατανάλωση είναι αδύναμη.

Key Indicators	2021	2022E	2023F	2024F
Real GDP (% change)	8.4	5.3	0.9	2.3
Inflation (annual average, % change)	0.6	9.3	5.0	1.5
General government primary balance (% GDP)	-5.0	-1.5	0.0	0.9
General government balance (% GDP)	-7.5	-3.8	-2.5	-1.8
General government debt (% GDP)	194.5	170.1	165.5	160.6

Ο πληθωρισμός αναμένεται να αποκλιμακωθεί στο 5% φέτος, από το 9,3% το 2022 και να πέσει στο 1,5% το 2024.

Μιλώντας για την απόφαση της Fitch να αναβαθμίσει την πιστοληπτική αξιολόγηση της Ελλάδας στο BB+ (ένα σκαλοπάτι χαμηλότερα από την επενδυτική βαθμίδα), την Παρασκευή, ο Muscatelli την απέδωσε κυρίως στις βελτιωμένες δημοσιονομικές επιδόσεις, με τον οίκο να περιμένει δημοσιονομικό έλλειμμα στο 3,8% του ΑΕΠ για το 2022, το οποίο θα μειωθεί τα δύο επόμενα χρόνια, στο 2,5% του ΑΕΠ για το 2023 και στο 1,8% το 2024. Η Fitch περιμένει βελτίωση και στο πρωτογενές ισοζύγιο, με πλεόνασμα σχεδόν 1% (0,9%) του ΑΕΠ το 2024, που θα ρίξει το χρέος στο 160,6% του ΑΕΠ την ίδια χρονιά.

Έπειτα από την σημαντική αποκλιμάκωση του χρέους τα προηγούμενα χρόνια (από το 194,5% του ΑΕΠ το 2021, στο 170,1% το 2022 και στο 165,5% φέτος), η Fitch εκτιμά τώρα ότι ο δείκτης του χρέους προς το ΑΕΠ θα μειώνεται με ηπιότερο ρυθμό, κυρίως ως αποτέλεσμα των πρωτογενών πλεονασμάτων.

Στο περιβάλλον αυτό, η ελληνική αξιολόγηση υποστηρίζεται από παράγοντες όπως το χαμηλό κόστος εξυπηρέτησης του χρέους, η μακρινή περίοδο ωρίμανσης και τα σημαντικά ταμειακά διαθέσιμα, παρότι το συνολικό στοκ του χρέους είναι υψηλό. Σημαντικό χαρακτηρίζεται, επίσης, το σχετικά χαμηλό επιτοκιακό κόστος, ειδικά στο σημερινό περιβάλλον της νομισματικής σύσφιξης.

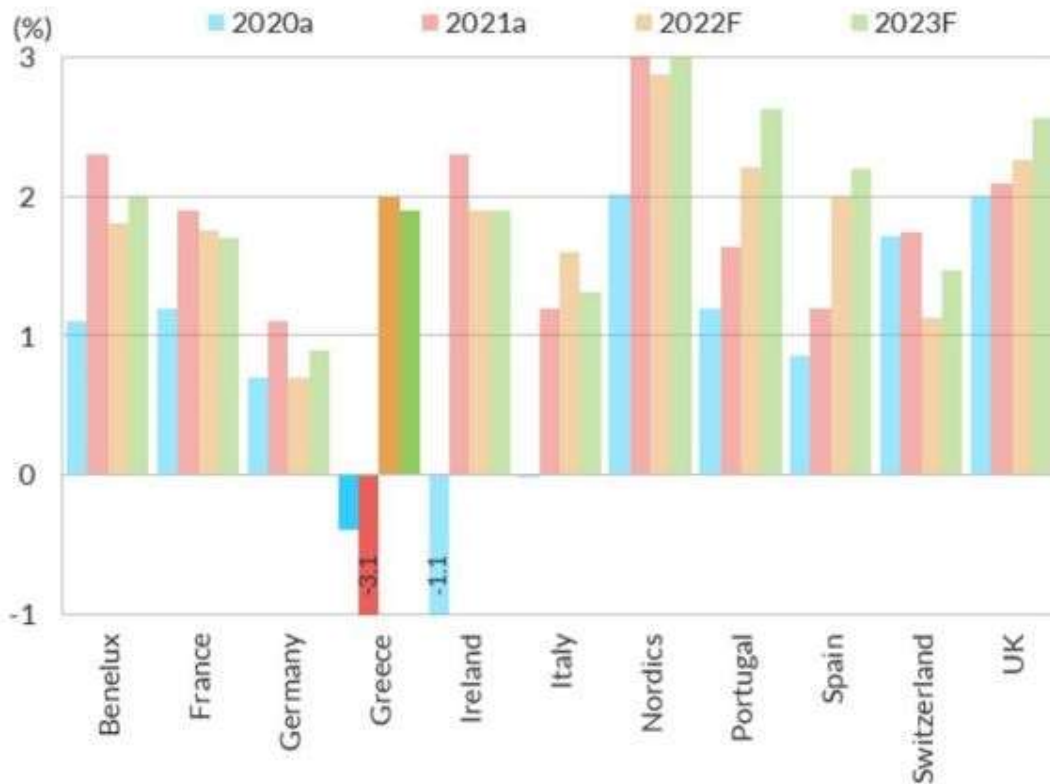
Συνέχεια...

Οι τράπεζες

Μιλώντας για τον ελληνικό τραπεζικό κλάδο, έπειτα και από την χθεσινή αναβάθμιση στην πιστοληπτική αξιολόγηση της Εθνικής Τράπεζας, της Eurobank και της Alpha Bank, ο αρμόδιος αναλυτής Pau Labro Vila διαπιστώνει μειωμένα ρίσκα και περιορισμένες εισροές νέων μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Η Fitch μιλά για βελτιωμένη δομική κερδοφορία στον κλάδο, προβλέποντας ότι ο δείκτης λειτουργικής κερδοφορίας/ενεργητικού θα παραμείνει γύρω στο 2%, λόγω της βελτίωσης της ποιότητας ενεργητικού, παρά τα χαμηλότερα έσοδα από το trading. Τα νέα δάνεια, τα υψηλότερα επιτόκια και οι πρωτοβουλίες για τη μείωση του κόστους αναμένεται να συμβάλλουν θετικά.

Operating profit/RWAs

Ο δείκτης των κόκκινων δανείων αναμένεται να κινηθεί προς μεσαία μονοψήφια επίπεδα, με τη βελτίωση να πυροδοτείται από τα νέα δάνεια, τη θεραπεία των δανείων και μικρές μη οργανικές κινήσεις μετά τη λήξη του Ηρακλή.

Η Fitch εκτιμά ότι τα capital buffers των τραπεζών θα ενισχυθούν περαιτέρω, λόγω της βελτίωσης των αποτελεσμάτων και της μικρής έκθεσης στις διακυμάνσεις της αγοράς, ενώ οι επιπτώσεις στα χαρτοφυλάκια προβλέπονται περιορισμένες.

Η παγκόσμια ανάπτυξη αναμένεται να είναι υψηλότερη της προσδοκώμενης το 2023 (+2,9%) Θετική αναθεώρηση από ΔΝΤ

Διαπιστώνοντας ότι η παγκόσμια οικονομία αντέχει καλύτερα απ' ό,τι προβλεπόταν τα επανειλημμένα σοκ, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο αναθεώρησε προς το καλύτερο την πρόβλεψή του για την ανάπτυξη το 2023, εκτιμώντας πως το φάσμα της ύφεσης απομακρύνεται για αρκετές χώρες, ιδίως στην ευρωζώνη, ενώ το πρόσφατο πλήρες άνοιγμα της οικονομίας της Κίνας δημιουργεί κατ' αυτό ελπίδες για επιπρόσθετη ώθηση.

Το ΔΝΤ προβλέπει πλέον ρυθμό ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας 2,9% το 2023, κατά τη νεότερη έκθεσή του, η οποία δόθηκε στη δημοσιότητα χθες Δευτέρα. Πρόκειται για ρυθμό ανώτερο κατά 0,2 εκατοστιαία μονάδα σε σύγκριση με την προηγούμενη πρόβλεψη, που δημοσιοποιήθηκε από τον διεθνή χρηματοπιστωτικό θεσμό της Ουάσιγκτον τον Οκτώβριο.

«Οι προοπτικές είναι λιγότερο δυσοίονες από τις προβλέψεις μας τον Οκτώβριο», σχολίασε ο επικεφαλής οικονομολόγος του ΔΝΤ, ο Πιερ-Ολιβιέ Γκουρανσά, κατά τη διάρκεια τηλεδιάσκεψης με δημοσιογράφους.

Προειδοποίησε πως η χρονιά αυτή «θα παραμείνει δύσκολη», όμως μολαταυτά «μπορεί» να αποδειχθεί «σημείο καμπίς» πριν από την ανάκαμψη της ανάπτυξης το 2024 και την «επιβράδυνση» του πληθωρισμού.

Η επιβράδυνση της δραστηριότητας αναγγέλλεται λιγότερο σοβαρή από ό,τι αναμενόταν σε αρκετές ανεπτυγμένες οικονομίες, ειδικά αυτή των ΗΠΑ (προβλέπεται να αναπτυχθεί με ρυθμό 1,4% το 2023, ρυθμό υψηλότερο κατά 0,4% από αυτόν για τον οποίο γινόταν λόγος τον Οκτώβριο).

Αλλά και στη Γερμανία και στην Ιταλία, το ΔΝΤ δεν φοβάται πλέον πως θα ενσκήψει ύφεση, αντίθετα με τις εκτιμήσεις που δημοσιοποιούσε τον Οκτώβριο. Η ανάπτυξη στην ευρωζώνη, που άντεξε καλύτερα από ό,τι αναμενόταν την ενεργειακή κρίση εξαιτίας του πολέμου στην Ουκρανία, αναμένεται έτσι να φθάσει το 0,7% (+0,2% σε σχέση με την πρότερη πρόβλεψη).

Σημαντικός παράγοντας χαρακτηρίζεται το πλήρες άνοιγμα της κινεζικής οικονομίας, μετά τον απότομο τερματισμό της πολιτικής zero COVID τον Δεκέμβριο. Παρά τη χαοτική διαχείρισή του και τη μεγάλη αύξηση των μολύνσεων από τον νέο κορονοϊό στην Κίνα, η απόφαση αυτή αναμένεται να επιταχύνει την ανάπτυξη της κινεζικής οικονομίας (στο 5,2%, από 4,4% που προβλεπόταν πριν από τρεις μήνες), δίνοντας ώθηση στην παγκόσμια οικονομία, κατά το ΔΝΤ.

Εξάλλου ο πληθωρισμός, που ανέβηκε σε πολύ υψηλά επίπεδα λίγο ως πολύ παντού στον κόσμο, επιβραδύνεται πλέον και αναμένεται να είναι λιγότερο υψηλός το 2023 από ότι το 2022 στις περισσότερες χώρες, πάντα σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ταμείου.

Ο θεσμός της Ουάσιγκτον προβλέπει πάντως πως θα είναι υψηλότερος από ό,τι έλεγε τον Οκτώβριο, ότι θα φθάσει το 6,6% (από 6,5%). Παρ' όλα αυτά, εκτιμά πως θα επιστρέψει το 2024 σε επίπεδα κατώτερα αυτών του 2021 (4,3% έναντι 4,7%).

Οι αριθμοί αυτοί είναι πιο αισιόδοξοι από εκείνους που έδωσε στη δημοσιότητα η Παγκόσμια Τράπεζα στα μέσα του μήνα, προβλέποντας περαιτέρω επιβράδυνση της παγκόσμιας ανάπτυξης. Όμως οι προβλέψεις εκείνες είχαν ετοιμαστεί πριν από το τέλος των περιοριστικών μέτρων για την αποτροπή της εξάπλωσης της πανδημίας στην Κίνα. Εξάλλου, οι παράμετροι που λαμβάνονται υπόψη από τους δυο θεσμούς είναι διαφορετικοί.

Ύφεση στη Βρετανία

Οι τρεις ατμομηχανές της παγκόσμιας οικονομίας -ΗΠΑ, Κίνα, Ευρώπη- παρουσιάζουν σαφείς ενδείξεις ανθεκτικότητας, για διαφορετικούς λόγους στην κάθε περίπτωση. Και στο σύνολό τους οι ανεπτυγμένες οικονομίες αναμένεται να καταγράψουν φέτος ανάπτυξη, έστω ισχνή.

Εξάιρεση: η Βρετανία αναμένεται να είναι η μοναδική χώρα της G20 που θα βιώσει ύφεση φέτος, με τη συρρίκνωση του ΑΕΠ να αναμένεται να είναι της τάξης του 0,6% (το ποσοστό αυτό είναι λίγο καλύτερο από το 0,9% για το οποίο γινόταν λόγος τον Οκτώβριο).

Αντίθετα, η Ρωσία ενδέχεται να αποφύγει την ύφεση, παρά τις κυρώσεις που της επέβαλε η διεθνής κοινότητα αφότου ο στρατός της εισέβαλε στην Ουκρανία, καταγράφοντας οριακή ανάπτυξη το 2023 (0,3%), που αναμένεται μάλιστα να επιταχυνθεί το 2024 (+2,1%), σύμφωνα με το ΔΝΤ.

Σε άλλες περιοχές του κόσμου, προβλέπεται ταχεία ανάπτυξη στην υποσαχάρια Αφρική (3,8%, σχεδόν αμετάβλητη από τον Οκτώβριο), όπως και στη Μέση Ανατολή και στην κεντρική Ασία (3,2%, πρόβλεψη κατά 0,4% χαμηλότερη από τον Οκτώβριο), πολύ πιο υψηλή από την περιφέρεια της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής, όπου αναμένεται να είναι κατώτερη του παγκόσμιου μέσου όρου (1,8%).

Για τις δυο ατμομηχανές της λατινοαμερικάνικης οικονομίας -Βραζιλία, Μεξικό- η πρόβλεψη για την ανάπτυξη (1,2 και 1,7% αντίστοιχα) βρίσκεται πολύ πιο χαμηλά από άλλες μεγάλες χώρες που κατατάσσονται στις αναδυόμενες οικονομίες, ιδίως την Κίνα και την Ινδία (6,1%).

Το 2024, η παγκόσμια ανάπτυξη αναμένεται να φθάσει το 3,1%, ποσοστό ελαφρά μειωμένο από αυτό που προβλεπόταν τον Οκτώβριο (-0,1%).

Για το τρέχον και το επόμενο έτος «η παγκόσμια ανάπτυξη θα παραμείνει χαμηλή σε σχέση με τους ιστορικούς κανόνες», συνόψισε ο επικεφαλής οικονομολόγος του ΔΝΤ.

Λιμάνι Πειραιά: Επανεκκίνηση επενδύσεων από την Cosco

Το πράσινο φως για την ολοκλήρωση των εναπομεινασών υποχρεωτικών και προαιρετικών επενδύσεων της Cosco Shipping στο λιμάνι του Πειραιά άναψε η δημοσίευση του φύλλου της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως με το προεδρικό διάταγμα έγκρισης του master plan του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς (ΟΛΠ). Ωστόσο θα χρειαστεί επιπλέον χρόνος δύο-τριών μηνών έως ότου εγκριθεί και η νέα μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων που περιλαμβάνει και τη νέα κυκλοφοριακή μελέτη. Ο σχετικός φάκελος αναμένεται να κατατεθεί στα τέλη Φεβρουαρίου. Με βάση τα μέχρι τώρα διαθέσιμα στοιχεία της εισηγμένης, το υπόλοιπο μη συμβασιοποιημένο ανεκτέλεστο των υποχρεωτικών επενδύσεων, οι οποίες έχουν συνολικό προϋπολογισμό 293,78 εκατομμυρίων ευρώ, ανέρχεται σε 169 εκατομμύρια. Πέραν των υποχρεωτικών επενδύσεων, το master plan προβλέπει και προαιρετικές επενδύσεις συνολικού ύψους 167 εκατομμυρίων, ανεβάζοντας το σύνολο του προϋπολογισμού των προβλεπόμενων επενδύσεων στα 450 εκατομμύρια. Εξ αυτών έχουν επί του παρόντος συμβασιοποιηθεί ή και ολοκληρωθεί επενδύσεις προϋπολογισμού 120 εκατομμυρίων, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΛΠ και του υπουργείου Ναυτιλίας.

Η νέα διαδικασία

Ο ΟΛΠ κατέθεσε στο υπουργείο Ναυτιλίας την πρώτη έκδοση του master plan το 2017 και επικαιροποιημένη εκδοχή του εγκρίθηκε στα τέλη του 2019. Αλλά απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας έπειτα από σχετικές προσφυγές φορέων του Πειραιά έστειλε ξανά στην αφετηρία τη διαδικασία κρίνοντας την προηγούμενη αδειοδότηση ως μη συμβατή με το πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η νέα διαδικασία που ακολούθησε για την έγκριση του νέου master plan οδήγησε, μέσω και των σχετικών αποφάσεων του ΣτΕ, στη δημιουργία ενός νέου θεσμικού πλαισίου πλέον για όλους τους υπόχρεους λιμένες της χώρας, διεθνούς και εθνικής σημασίας (16+16=32 λιμένες), αναφέρονται πηγές του υπουργείου. Θα απαιτηθεί δηλαδή η ίδια διαδικασία και για την εκ νέου έγκριση του master plan του Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης αλλά και όλων των λιμανιών που ιδιωτικοποιούνται, όπως της Ηγουμενίτσας, του Ηρακλείου και του Βόλου.

Κυκλοφοριακή μελέτη

Το νέο πλαίσιο υποχρεώνει τον φορέα της επένδυσης να εξασφαλίζει πρώτα έγκριση στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και κατόπιν να προχωράει στη σύνταξη του ολοκληρωμένου σχεδίου ανάπτυξης ή master plan, ενώ επιβάλλει και τη διενέργεια κατάλληλης κυκλοφοριακής μελέτης. Ζήτημα κρίσιμο για το ήδη βεβαρημένο οδικό δίκτυο του Πειραιά.

Έτσι, στο προεδρικό διάταγμα για το master plan του ΟΛΠ περιλαμβάνονται, σύμφωνα με το υπουργείο Ναυτιλίας, όλες οι προβλέψεις για τη λειτουργία και την περαιτέρω ανάπτυξη του λιμένα, οι λιμενικές ζώνες και υποζώνες, οι χρήσεις γης, οι όροι δόμησης, οι νέες υποχρεωτικές και μη επενδύσεις, οι περιβαλλοντικές δεσμεύσεις κ.ά. Η σημαντικότερη περιβαλλοντική δέσμευση που έχει τεθεί για την πλήρη εφαρμογή του Π.Δ. είναι η απαίτηση εκπόνησης ολοκληρωμένης κυκλοφοριακής μελέτης κατά το στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων.

Το Π.Δ. χωρίζεται σε 3 μέρη: στο πρώτο περιλαμβάνεται η χωρική οργάνωση και το αναπτυξιακό πρόγραμμα του λιμένα Πειραιά, στο δεύτερο οι κατευθύνσεις και τα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος και στο τρίτο, στο υπόμνημα συμπεριλαμβάνονται το τοπογραφικό διάγραμμα με τους όρους δόμησης και οι χρήσεις γης των ζωνών του λιμένα.

Οι σημαντικότερες επενδύσεις στον Πειραιά αφορούν την επέκταση του επιβατικού λιμένα που θα εξυπηρετεί τα κρουαζιερόπλοια, την επέκταση του σταθμού διακίνησης αυτοκινήτων, την προμήθεια εξοπλισμού, έναν σημαντικό αριθμό κτιριακών εργασιών και τη βελτίωση των υποδομών της ναυπηγοεπισκευαστικής ζώνης, συμπεριλαμβανομένων των δεξαμενών.

Στο master plan περιλαμβάνονται επίσης άλλες μη υποχρεωτικές επενδύσεις, όπως η ανάπτυξη τεσσάρων ξενοδοχείων, η ανάπτυξη κέντρου logistics στον πρώην χώρο 80 στρεμμάτων του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού και η κατασκευή δύο κτιρίων στάθμευσης αυτοκινήτων.

© picture-alliance/Idpa

Ευρώπη: Τα υψηλά επιτόκια μειώνουν τον δανεισμό

Η άνοδος των επιτοκίων στην Ευρωζώνη δεν βοηθά την προσπάθεια που θα κάνει το 2023 η ευρωπαϊκή οικονομία να γλιτώσει την ύφεση. Είναι όμως μια σαφώς εννοϊκή εξέλιξη για τον τραπεζικό τομέα τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα, κι ας τερματίζει την παραγωγικότερη γι' αυτόν εδώ και περισσότερο από μια δεκαετία περίοδο δανεισμού. Η κάμψη των χορηγήσεων δανείων ανησυχεί τις ευρωπαϊκές τράπεζες την ώρα που η ΕΚΤ απορρίπτει τις εκκλήσεις του κλάδου να χαλαρώσει τους αυστηρούς κεφαλαιακούς κανόνες που θέσπισε μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008. Κανόνες που οι ευρωπαϊκές τράπεζες θεωρούν ότι τους δημιουργούν συγκριτικό μειονέκτημα έναντι των αμερικανικών.

Ξεκίνησε πέρσι με τετράμηνη καθυστέρηση έναντι της Fed η Ευρωτράπεζα, αλλά αύξησε τα επιτόκια του ευρώ κατά 2,5% μέσα σε έξι μόλις μήνες προκειμένου να αντιμετωπίσει τον πληθωρισμό που κάλυψε με διψήφια ποσοστά. Ρευστότητα ασφαλώς ακόμα υπάρχει στην Ευρωζώνη και ο δανεισμός τόσο των επιχειρήσεων όσο και των ιδιωτών συνεχίζει να αυξάνεται, έστω και με πιο αργό ρυθμό. Αυτό είναι εξάλλου ένα από τα ισχυρά επιχειρήματα της ΕΚΤ για να συνεχίσει και το 2023 (τουλάχιστον το πρώτο εξάμηνο του έτους) απτόητη το στρίμψο της βίδας στην προσπάθειά της να «ανίξει» τη ζήτηση, μιας και δεν μπορεί να κάνει κάτι για να αυξήσει την προσφορά των αγαθών και δη της ενέργειας – διότι κύρια αιτία της εκτίναξης των τιμών είναι η μειωμένη προσφορά και όχι η αυξημένη ζήτηση.

«Γίνεται η δουλειά»

Οι δανειολήπτες ωστόσο από την πλευρά τους, επιχειρήσεις και ιδιώτες, γίνονται όλο και πιο διστακτικοί να αναλάβουν υποχρεώσεις με διαρκώς αυξανόμενο κόστος. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΚΤ, τα δάνεια προς τις επιχειρήσεις της Ευρωζώνης αυξήθηκαν κατά 6,3% το Δεκέμβριο σε ετήσια βάση έπειτα από αύξηση 8,3% που είχαν σημειώσει το Νοέμβριο του 2022. Ο ρυθμός αύξησης των πιστώσεων των νοικοκυριών επιβραδύνθηκε στο 3,8% από το 4,1%.

«Οι αισθητές μειώσεις του δανεισμού του ιδιωτικού τομέα τον Δεκέμβριο δείχνουν ότι οι δραστηκές αυξήσεις των επιτοκίων της ΕΚΤ αρχίζουν να αποδίδουν το επιθυμητό αποτέλεσμα», δήλωσε στο Reuters ο Μπερτ Κόλιν της ING. «Παρατηρούμε απότομες μειώσεις στον εταιρικό δανεισμό, κάτι που ουσιαστικά αποτελεί ένα σημάδι ύφεσης», πρόσθεσε ο ολλανδός οικονομολόγος.

Βάσει των στοιχείων της Ευρωτράπεζας, η μηνιαία ροή δανείων προς τις επιχειρήσεις μειώθηκε κατά 16 δισ. ευρώ το Δεκέμβριο, ενώ τον αμέσως προηγούμενο μήνα είχε μειωθεί κατά 4 δισ. ευρώ. Οι ειδικοί θεωρούν ότι οι αυξήσεις επιτοκίων χρεάζονται έως και 18 μήνες για να «περάσουν» στην ευρύτερη οικονομία και να την επηρεάσουν. Ως εκ τούτου «είναι πιθανό να υπάρξει περαιτέρω μείωση του δανεισμού στην Ευρωζώνη, ειδικά καθώς η ΕΚΤ απέχει ακόμα πολύ από το να ολοκληρώσει τη πολιτική περιορισμού της ρευστότητας που ξεκίνησε», μεταδίδει το Reuters.

Ο ευρύτερος δείκτης προσφοράς χρηματος M3, που θεωρείται καθοριστικός για τη μελλοντική επέκταση μιας οικονομίας, μειώθηκε το Δεκέμβριο στο 4,1% στην Ευρωζώνη από 4,8% που ήταν το Νοέμβριο. Υποχώρησε πολύ περισσότερο από τις προσδοκίες της αγοράς, που θεωρούσε ότι θα διαμορφωνόταν στο 4,6%, σύμφωνα με έρευνα του Reuters. Διαρκώς πίσω η Ευρώπη

Η δραστηκή μείωση της ρευστότητας επηρεάζει βέβαια την ευρωοικονομία σπρώχνοντάς την πιο δυνατά προς την ύφεση. Επηρεάζει όμως και το ενεργητικό στους ισολογισμούς των τραπεζών και βεβαίως την κερδοφορία τους. Θυρωμένη η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία (ΕΒΦ), σε έκθεση που εκπόνησε σε συνεργασία με τη νεοορθόδοξη εταιρεία συμβούλων Oliver Wyman σημειώνει ότι ενώ η ρύθμιση του τραπεζικού τομέα επιτυγχάνεται σε διεθνές επίπεδο έπειτα από ένα άτυπο συντονισμό των εποπτικών αρχών (για λόγους ανταγωνισμού προφανώς), στην πράξη υπάρχουν διαφορές στον τρόπο που λειτουργούν και εφαρμόζονται οι κανόνες.

«Μια ανασκόπηση των τρεχουσών κεφαλαιακών απαιτήσεων και των εποπτικών διαδικασιών θα μπορούσε να απελευθερώσει χώρο για περίπου 4 με 4,5 τρις. ευρώ πρόσθετου δανεισμού στο καλύτερο σενάριο, που προβλέπει αύξηση του όγκου του τραπεζικού δανεισμού σχεδόν κατά 30% σε σύγκριση με τον τρέχοντα όγκο», αναφέρεται στην έκθεση.

Οι ειδικοί σημειώνουν ότι η διαφορά στο κόστος με το οποίο επιβαρύνουν οι ρυθμιστικές αρχές τις τράπεζες της ΕΕ σε σύγκριση την επιβάρυνση των ανταγωνιστριών τους στις ΗΠΑ μπορεί να εξηγήσει το κενό των 0,8 με 1,0 ποσοστιαίων μονάδων που παρατηρείται στην απόδοση των ίδιων κεφαλαίων, κάτι που συνιστά ένα ουσιαστικό μέτρο της τραπεζικής κερδοφορίας.

Τι ζητούν οι τράπεζες

«Οι φορείς χάραξης πολιτικής θα πρέπει να διπλασιάσουν τις προσπάθειές τους για την ολοκλήρωση των ενώσεων τραπεζών και κεφαλαιαγορών», αναφέρεται στην έκθεση. Η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία απευθύνει έκκληση στην ΕΕ προκειμένου να εργαστεί «για την εμβάθυνση της αγοράς κεφαλαίων» της και για τη δημιουργία «μιας πιο ανταγωνιστικής διασυνδεδεμένης τραπεζικής αγοράς».

Οι τράπεζες από την πλευρά τους «θα πρέπει να εστιάσουν τις προσπάθειές τους στη βελτίωση της λειτουργικής αποτελεσματικότητάς τους και στην προώθηση της ψηφιοποίησης». Θα πρέπει επίσης «να ξεκινήσουν την πολυαναμενόμενη διαδικασία θεσμικής ενοποίησης τους στην ευρωζώνη, κάτι που θα ενθαρρύνει την καλύτερη κατανομή των πόρων εντός των συνόρων της ΕΕ».

Η άποψη της ΕΚΤ

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα απορρίπτει τους ισχυρισμούς της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας ότι οι χρηματοπιστωτικοί όμιλοι στην ΕΕ λειτουργούν κάτω από ρυθμιστικές και εποπτικές συνθήκες που τους δημιουργούν ανταγωνιστικό μειονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών τους στις ΗΠΑ.

«Οι ρυθμιστικές απαιτήσεις λειτουργίας των ευρωπαϊκών και των αμερικανικών τραπεζών είναι σε γενικές γραμμές συγκρίσιμες. Οι μεγαλύτερες ευρωπαϊκές τράπεζες υπόκεινται μάλιστα σε ελαφρώς χαλαρότερες προϋποθέσεις λειτουργίας συγκριτικά με τις αντίστοιχες πέραν του Ατλαντικού», δήλωσε εκπρόσωπος της ΕΚΤ. «Οι τράπεζες διατηρούν πλέον περισσότερα κεφάλαια μετά τη διάσωσή τους από τους φορολογούμενους στη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008», μεταδίδει το Reuters.

Η Ευρωτράπεζα αμφιβάλει ότι οι χαμηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις θα οδήγησαν σε υψηλότερο δανεισμό. «Αυτό που αποδεικνύεται είναι ότι η χαμηλή κεφαλαιακή επάρκεια αναγκάζει τις τράπεζες να μειώσουν απότομα τις χορηγήσεις τους σε μια κρίση, επιδεινώνοντας έτσι ακόμα περισσότερο τις ήδη αρνητικές από την κρίση επιπτώσεις στην οικονομία», ανέφερε από τη Φραγκφούρτη ο εκπρόσωπος.

Η ΕΚΤ πάντως δηλώνει «ανοικτή» για να συζητήσει με τον κλάδο και να αναζητήσει από κοινού με τις τράπεζες τρόπους περαιτέρω βελτίωσης των εποπτικών διαδικασιών. Ο πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου της ΕΚΤ Αντρέα Ενρία δήλωσε το Δεκέμβριο ότι το βασικό πρόβλημα για τις ευρωπαϊκές τράπεζες ήταν το 2022 η υποτονική κερδοφορία καθώς «η σχέση κόστους και αποτελεσματικότητας δεν βρισκόταν εκεί που θα έπρεπε». Πρόσθεσε όμως ο Ενρία ότι «η αύξηση των ευρωπαϊκών θα συμβάλει στην κάλυψη του κενού».

Πηγή: Οικονομικός Ταχυδρόμος